

**UNIVERSITETI I TETOVËS
УНИВЕРЗИТЕТ ВО ТЕТОВО**

**PËRSHKRIMI SIPAS DESKRIPTORËVE TË PËRGJITHSHËM DHE SPECIFIK
ОПИС СПОРЕД ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ДЕСКРИПТОРИ**

**FAKULTETI: I SHKENCAVE TË MJEKËSISË
ФАКУЛТЕТ: ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ**

	Интегрирани прв и втор циклус на студии		Studime të integruara të ciklit të parë dhe të dytë
Програма	ФАРМАЦИЈА	Programi	FARMACI
Научно подрачје	3 Медицински науки и здравство 306 Фармација	Sfera shkencore	3 Shkencat mjekësore dhe shëndetësi 306 Farmaci
Научно поле		Fusha shkencore	
Научно област		Lënda shkencore	

	5	ECTS
Траење на студиите	10 семестри/semestra	300
Kohëzgjatja e studimeve		

	СИКЛИ I
Наслов на диплома	Магистер по фармација /Magjistër i farmacisë
Titulli i diplomës	

1.a DESKRIPTORËT E PËRGJITHSHËM / ОПШТИ ДЕСКРИПТОРИ

<p>Dituri dhe të kuptuarit e diturive Знаење и разбирање</p>	<p>- Demonstron dituri dhe të kuptuarit e diturive në fushën e studimit që ngritet mbi arsimimin e përgjithshëm të mesëm dhe kualifikimet për inkuadrim në arsimimin e lartë, në fushat kryesore të shkencës dhe praktikës farmaceutike, duke përdorur metodologji të përshtatshme për zgjidhjen e problemeve, si në aspektin sistematik ashtu edhe kreativ, që siguron një bazë ose mundësi për originalitet në zhvillimin dhe / ose aplikimin e ideve vetanake në kontekstin e praktikës dhe të hulumtimit.</p> <p>- Demonstron të kuptuarit kritik të teorive kryesore, parimeve dhe metodave në shkencën dhe praktikën farmaceutike dhe aftësi për të konsoliduar njohuritë e veta në mënyrë vertikale, horizontale dhe laterale.</p> <p>- Показува знаење и разбирање во полето на студирање кое се надоградува врз општото средно образование и kualifikacionet за vlez во повисоко образование, во главните подрачja на farmaceutskata praksa и наука, primenuvajќи metodologji соодветни за решавање проблеми, како на систематски, така и на креативен начин, што дава основа или можност за origjinalnost во развивањето и/или примената на автономни идеи во контекст на праксата и истражувањето.</p> <p>- Показува критичко разбирање за клучните теории, начела и методи во farmaceutskata наука и praksa и способност да го консолидира своето знаење вертикално, хоризонтално и латерално.</p>
<p>Zbatimi i diturive dhe të kuptuarit e diturive Примена на знаење и разбирање</p>	<p>- Zbaton dituritë dhe të kuptuarit e diturive bazuar në dëshmi në fushën e shkencës farmaceutike dhe menaxhimit të praktikës farmaceutike, të arriturat farmaceutike dhe rishikimin e programeve për kujdesin e përgjithshëm të pacientëve.</p> <p>- Zhvillon dhe ofron zgjidhje të problemeve dhe argumente në fusha të ndryshme të shkencës dhe praktikës farmaceutike, duke zbatuar teknologji moderne, si dhe qasje individuale, kreative dhe origjinale në mjedise të reja ose të panjohura në një kontekst multidisiplinarë të ndërlidhura me fushën e studimit.</p> <p>- Применува знаење и разбирање базирано на доказ во полето на farmaceutskata наука и управувањето со farmaceutskata praksa, farmaceutski dostignuvanja и pregleduvanja на општите програми за грижа на пациентите.</p> <p>- Развива и дава решенија за проблеми и аргументи во соодветните подрачja на farmaceutskata наука и praksa, primenuvajќи современа технологија, така и индивидуален, креативен и origjinalen пристап во нови или непознати средини и, во мултидисциплинарен контекст, поврзани со полето на студирање.</p>
<p>Shkathësi komunikimi Комуникациски вештини</p>	<p>- Komunikon në mënyrë të duhur profesionale gjatë bashkëpunimit me pacientë individual, grupe të pacientëve, kolegë, punëtorë e tjerë (më të moshuar) punëtorë shëndetësorë si dhe me menaxhmentin e organizatës.</p> <p>- Tregon shkathësi komunikimi kur konteksti i diskutimit dhe kriteret për vendim dhe vëllimi i detyrave janë të përcaktuara qartë ose të bazuara në mendim.</p> <p>- Tregon shkathësi për të marrë pjesë në mënyrë të pavarur në diskutime specifike, shkencore dhe</p>

	<p>ndërdisciplinare, me një qasje profesionale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Користи соодветна професионална комуникација за воспоставување на соработка со индивидуални пациенти, групи на пациенти, колеги, други (повозрасни) здравствени работници и менаџментот на организацијата. - Показува способност за комуникација каде контекстот на дискусијата и критериумите за одлука и обемот на задачи се или јасно дефинирани или базирани на мислење. - Показува способност за независно учество во специфични, научни и интердисциплинарни дискусии, со професионален пристап.
<p>Аftëси për vlerësim Способност за проценка</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tregon aftësi për të mbledhur , analizuar , vlerësuar dhe prezentuar informacione , ide dhe koncepte, nga të dhëna relevante të plota , jo të plota ose të kufizuara , për fushat kyçe të praktikës farmaceutike. - Tregon aftësi për vlerësim dhe përzgjedhjen e teorive shkencore , metodologjive , veglave dhe shkathtësive të përgjithshme në fushat kryesore të shkencës farmaceutike . - Tregon aftësi për të përdorur shkathtësitë në një sërë situatash komplekse dhe rutinore që kërkojnë analizë dhe krahasim të më shumë të mundësive . Njeh prioritetet në zgjidhjen e problemeve dhe identifikon shmangiet nga qasjet e zakonshme . - Demonstron aftësi për të ndjekur politikat / procedurat dhe kodekset ligjore , etike , profesionale dhe organizative dhe, kur është e nevojshme , të ndërmarrë veprim të bazuar në interpretimin vetanak të një gamë të gjerë të politikave / procedurave profesionale . - Показува способност за прибирање, анализирање, оценка и презентирање на информации, идеи и концепти, од целосни, некомплетни или ограничени релевантни податоци, за клучните подрачја на фармацевтската пракса. - Показува способност за оценка и избор на научни теории, методологии, алатки и општи вештини во клучните подрачја на фармацевтската наука. - Показува способност да користи вештини во низа рутински и комплексни ситуации кои бараат анализа или споредба на низа можности. Препознава приоритети кога решава проблеми и идентификува отстапувања од вообичаените патишта. - Показува способност да ги следи легалните, етичките, професионалните и организационите политики/процедури и кодекси и, кога е потребно, да презема активност базирана на сопствено толкување на широкиот опфат на професионални политики/процедури.
<p>Shkathtësi për mësim Вештини на учење</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tregon aftësi për të identifikuar në mënyrë të pavarur nevojat e veta personale dhe intereset për edukim të vazhdueshëm dhe zhvillim profesional, projektон стратегии dhe plane për promovim të zhvillimit personal intelektual, organizon aktivitetete të avancuara për mësim dhe në mënyrë kritike vlerëson përshtatshmërinë e metodave për mësim, ndikimin e tyre në njohuritë, shkathtësitë, kompetencat dhe praktikën. - Tregon aftësi për të dokumentuar aktivitetet e të mësuarit, duke krijuar një portfolio personale. - Показува способност за независно идентификување на своите лични потреби и интерес за континуирана едукација и професионален развој, дизајнира стратегија и планови за промоција на личниот интелектуален развој, организира напредни активности за учење и критички ја оценува соодветноста на методите за учење, нивното влијание врз знаењето, вештините, компетентноста и праксата. - Показува способност за документирање на активностите за учење преку создавање на индивидуално портфолио.
1.b DESKRIPTORËT E VEÇANTË / СПЕЦИФИЧНИ ДЕСКРИПТОРИ	
<p>Дитури dhe të kuptuarit e diturive Знаење и разбирање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ka dituri dhe të kuptuar që është një ngritje e njohurive të fituara gjatë studimeve dhe që i mundëson origjinalitet në zhvillimin dhe aplikimin e ideve në fushën e farmacisë ; - Ka fituar njohuri të thella akademike dhe profesionale në fushën e farmacisë ; - Ka aftësi që e bën atë të përshtatshëm për punë si magjistër i farmacisë. - Demonstron dituri për të praktikuar në fushën e farmacisë në kuadër të legjislacionit dhe në pajtim me standardet profesionale dhe parimet etike për të hartuar , për të marrë pjesë në edukim të vazhdueshëm, në të arriturat farmaceutike në fushën e shëndetit të pacientëve . - Има знаење и разбирање кое е надградба на стекнатото знаење во текот на студиите и кои му овозможуваат оригиналност во развој и примена на идеи во областа на фармација; - Се стекнал со продлабочено академско и професионално знаење од областа на фармација; - има способности кои го прават соодветен за вработување како магистер по фармација - Показува знаење да практикува фармација во рамките на легислативата и согласно со професионалните стандарди и етичките начела, да дизајнира, да учествува во континуирана фармацевтска едмкација, фармацевтски постигнувања во областа на здравјето на пациенти.
<p>Зbatimi i diturive dhe të kuptuarit e diturive Примена на знаење и разбирање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Magjistrat e farmacisë kanë fituar dituri gjithpërfshirëse dhe të thella në fushën e kimisë dhe teknologjisë së produkteve farmaceutike dhe drogave bimore, njohuri mbi standardet dhe kontrollin e barnave , pajisjeve mjekësore dhe shtesave ushqimore, identifikimin e ndërveprimeve midis barnave , ndërveprimeve bar – ushqim dhe fusha të tjera që do ju lejojnë të realizojnë punë shkencore dhe të veprojnë me përgjegjësi në profesionin e tyre dhe në shoqëri . Gjithashtu në mënyrë адекватe janë njohur me zhvillimet e reja në fushën e tyre, - Shkathtësi për të aplikuar dituritë dhe të kuptuarit e diturive , dhe aftësitë e tyre për të zgjidhur problemet në mjediset të reja dhe të panjohura në një kontekst më të gjerë (ose multidisiplinare) të lidhur me farmacinë, - Kanë fituar dituri dhe zbatim të diturive dhe të kuptuarit e diturive në procesin e futjes së praktikës

	<p>së mirë të laboratorit dhe të prodhimit në industrinë farmaceutike</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marrje të iniciativave për zhvillimin dhe zbatimin e metodave dhe teknikave të duhura analitike në laboratorët kërkimore-shkencore të kontrollit dhe në qendra nga fusha të ndryshme të shkencave farmaceutike dhe biomjekësore, - Kanë fituar dituri dhe zbatim të diturive dhe të kuptuarit e diturive në zhvillimin dhe implementimin e sistemeve për menaxhim të kontrollit dhe cilësisë së barnave në të gjitha industritë farmaceutike. <p>- Магистрите по фармација се имаат стекнато со сеопфатно и продлабочено знаење од областа на хемијата и технологиите на фармацевтските и растителните производи, стандарди за квалитет и контрола на лекови, медицински помагала и додатоци во исхраната, идентификација и дејствување при лек-лек интеракции, лек-храна интеракции и останати области кои ќе им овозможат да спроведат научна работа и да делуваат на одговорен начин во нивните професии и општество. Исто така тие се соодветно запознаени со новите развои во нивната област.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Способности да го применат своето знаење и разбирање, и своите способности за решавање на проблеми, во нови и непознати средини во поширок (или мултидисциплинарен) контекст поврзано со фармација, - Стекнување на знаења и применување на знаењето во процесот на воведување на добра лабораториска и производна пракса во фармацевтската индустрија, - Превземање на иницијативи за развој и примена на соодветни аналитички методи и техники во научно-истражувачки лаборатории за контрола и центри од различни области на фармацевтската и биомедицинските науки - Стекнување на знаења и применување на знаењето во развој и имплементација на системи за управување со контролата и квалитетот на лекови во сите фармацевтски индустрии.
<p>Shkathësi komunikimi Комуникациски вештини</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Тë jetë i shkathtë ta komunikojë me shkrim dhe me gojë hulumtimin e vet dhe zgjidhjet për problemet me kolegët, ekspertët dhe palët e tjera kyqura , - Shkathësi për të këshilluar popullatën për пërdорим të sigurt dhe racional të barnave (duke përfshirë përzgjedhjen , пërdоримин , контраиндикacionet , efektet anësore) dhe organizimin e aktiviteteteve tjera në lidhje me parandalimin dhe trajtimin e sëmundjeve si dhe promovimin e mënyrave për një jetë më të shëndetshme.. - Shkathësi për të funksionuar në mënyrë efektive si anëtarë të екипеve të пërbëра nga anëtarë të disiplinave dhe niveleve të ndryshme . - Pranon konsultime për këshilla specialistike dhe пërgjegjësi në ekip . - Udheheq dhe иницира активности . <ul style="list-style-type: none"> - Да биде способен да го комуницира во писмена форма и вербално своето истражување и решенијата на проблемите со неговите, колеги, експерти и други вклучени страни, - Способност за советување на населението за безбедно и рационално користење на лекови (вклучувајќи го и изборот, употребата, контраиндикациите, несаканите ефекти) и организирање на други активности поврзани со превенција и лекување на болести како и промовирање на здравиот начина на живот. - Способност да функционираат ефективно како членови на тимови составени од членови од различни дисциплини и нивоа. - Прифаќа консултации за специјалистички совет и одговорност во тимот. - Води и иницира активности.
<p>Aftësi për vlerësim Способност за проценка</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Тë analizojnë dhe zgjedhin probleme përmes qasjes shkencore, edhe në qoftë se përkufizimet janë jo të plota ose të формулуара në një mënyrë të pazakontë dhe kanë karakteristika të kundërta. - Тi identifikojnë dhe analizojnë faktorët që ndikojnë në cilësinë dhe sigurinë e barnave , pajisjeve mjekësore dhe shtesave ushqimore - Тë identifikojnë dhe aplikojnë metoda të reja në zgjidhjen e problemeve të bazuara në париме shkencore dhe problemeve që kërkojnë njohuri të fushave tjera të тilla si menaxhimi dhe perceptimin dhe sjellja e konsumatorit , - Aftësi për t'u gjindur në situata komplekse nga fusha e farmacisë dhe - Aftësi për të marrë vendime në situata të jashtëzakonshme për sigurinë e пациентit . <ul style="list-style-type: none"> - Да низ научен пристап анализираат и решаваат проблеми, дури и ако дефинициите се некомплетни или пак формулирани на невообичаен начин и имаат спротивставени карактеристики, - Да ги препознаваат и анализираат факторите кои влијаат на безбедноста и квалитетот на лекови, медицински помагала, и додатоци во исхраната - Да идентификуваат и применат иновативни методи во решавање на проблеми базирани на научни принципи и за проблеми за кои се бара познавање од други области како менаџмент и перцепција и однесување на потрошувачите, - Способност да се справуваат со комплексни ситуации од областа на фармацијата и - Способност да донесуваат одлуки во итни ситуации по безбедноста на пациентите.
<p>Shkathësi për mësim Вештини на учење</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstron të kuptuarit për obligimet profesionale, angazhimin dhe edukimin e vazhdueshëm dhe trajnime, për nevojat e zhvillimit profesional gjatë gjithë jetës së tij profesionale. - Aplikim të shkathtësive për vlerësim dhe hulumtim në praktikë <ul style="list-style-type: none"> - Покажува разбирање за професионалните должности, за посветеноста и континуираната едукација и обука, за потребата од професионален развој, во текот на целиот негов професионален живот. - Примена на способности за евалуација и истражувања во практиката.

v.v

Dekani i fakultetit

Prof. Dr. Kastriot Haxhirexa